

Odkrywanie pięciu języków miłości W SZKOLE

*Lekcje, które promują zdobywanie wiedzy
i budowanie relacji na całe życie*

Słowa afirmacji

Wspólny czas

Uczynki

Prezenty

Dotyk

GARY CHAPMAN D.M. FREED

Tytuł oryginału:

Discovering the 5 Love Languages at School

Przekład:

Jerzy Cieśliński

Redakcja i korekta:

Joanna Zalewska

Projekt okładki i skład:

RED Monika Brankiewicz

Copyright © 2015 by Gary D. Chapman and D.M. Freed

Copyright for the Polish edition © 2023

by Oficyna Wydawnicza LOGOS

Wszelkie prawa zastrzeżone.

Kopiowanie, powielanie, odczytywanie w środkach publicznego przekazu dozwolone po pisemnym uzgodnieniu z wydawcą.

W sprawie zezwoleń należy zwracać się

do Oficyny Wydawniczej LOGOS

01-913 Warszawa, ul. Szekspira 4/386

tel. (22) 793 09 04

tel. kom. 609 680 132

e-mail: logos@logos.warszawa.pl

www.logos.warszawa.pl

ISBN 978-83-66748-26-2

Spis treści

Co mówią badania?	7
Badania nad relacjami w edukacji	10
Poznaj języki miłości	15
1. Jak korzystać z tego programu	21
Ogólne wytyczne	21
Istotne detale	25
2. Zapoznanie z językami miłości	28
Wprowadzenie	28
Scenariusz	30
Skrócony plan lekcji	31
3. Słowa afirmacji	41
Wprowadzenie	41
Scenariusz	42
Skrócony plan lekcji	43
Kluczowe wnioski	58
Z sali lekcyjnej	59
4. Wspólny czas	60
Wprowadzenie	60
Scenariusz	62
Skrócony plan lekcji	63
Kluczowe wnioski	78
Z sali lekcyjnej	79
5. Uczynki	81
Wprowadzenie	81
Scenariusz	84
Skrócony plan lekcji	85
Kluczowe wnioski	102
Z sali lekcyjnej	103

6. Prezenty	104
Wprowadzenie	104
Scenariusz	106
Skrócony plan lekcji	107
Kluczowe wnioski	122
Z sali lekcyjnej	123
7. Dotyk	125
Wprowadzenie	125
Scenariusz	130
Skrócony plan lekcji	131
Kluczowe wnioski	158
Z sali lekcyjnej	159
8. Wybór języków miłości	160
Wprowadzenie	160
Scenariusz	162
Skrócony plan lekcji	163
Kluczowe wnioski	174
Z sali lekcyjnej	175
9. Wykorzystanie wiedzy o językach miłości ...	177
Wprowadzenie	177
Nauczyciel	178
Specjaliści/personel pomocniczy	179
Personel administracyjny	180
Dane	181
Wdrożenia w całej szkole	182
Sposoby motywowania uczniów w klasie	184
Dodatek 1. List do rodziców	187
Dodatek 2. Jak używać Kart Pracy	189
Karty Pracy	191

Co mówią badania?

RELACJE CZYNIA RÓŻNICĘ!

Pracuję w edukacji od ponad dwudziestu lat. Nie jestem nowicjuszem w tej dziedzinie i jedną z rzeczy, które widzę w dzisiejszych czasach, jest powiększająca się przepaść między nauczycielami a uczniami. Nauczyciele pracują tak ciężko, by przedstawić swoim uczniom „najlepsze praktyki”, że wydaje się, iż ledwie mogą zaczerpnąć powietrza, aby „poznać” swoich uczniów. Jestem zwolennikiem najlepszych praktyk i uważam, że to, czego uczymy, powinno być poparte badaniami – dotyczy to również tworzenia wszelkich lekcji i programów nauczania, w tym naszego. Bez dalszego zwlekania pozwolę sobie przedstawić kilka ważnych pomysłów dotyczących relacji, które odkryłem w trakcie analizowania wyników badań.

Przejrzałam mnóstwo badań, które w większości sugerują, że jeśli uczniowie nie mają silnych więzi z nauczycielem, nie będą sobie radzić w wielu sytuacjach w klasie, na korytarzach, na placu zabaw, w autobusie, na przerwie obiadowej, próbując nawiązywać przyjaźnie i w wielu innych momentach, które mogą pomóc uczniom w osiągnięciu wyników w nauce. I choć kontakt z nauczycielem jest ważny, nie zapominajmy o badaniach dotyczących kontaktów uczniów z rówieśnikami, uczniów z rodziną oraz rodziny ze szkołą. Na podstawie moich badań mogę powiedzieć, że więzi między uczniami i innymi osobami mają zasadnicze znaczenie dla ich sukcesu (pierwsza lekcja)! Kiedy wspominam kolegom o moich badaniach i o tym, że mówią one o konieczności budowania relacji z naszymi uczniami, patrzą na mnie osłupiali i mówią: „Też mi coś”. Jeśli czytasz to i myślisz podobnie, całkowicie to rozumiem. Wiem, że naprawdę nie potrzebujemy badań, aby zrozumieć tę podstawową zasadę, ale chociażby ze względu na to, że mówimy o edukacji, przejdźmy razem tę ścieżkę i zagłębmy się w badania. Moje doświadczenie spowodowało, że czuję większy zapał i, co ważniejsze, świadomość w kwestii tego, co powinniśmy robić jako nauczyciele. Zacznijmy więc od poznania dwóch rodzajów pozytywnych relacji, które nauczyciele powinni nawiązywać w klasie.

Istnieją dwa podstawowe rodzaje pozytywnych relacji, które nauczyciele mogą budować z uczniami w klasie. Pierwszy z nich nazwiemy „relacjami ludzkimi”. Jest to relacja, która płynie od jednego człowieka do drugiego: „Zależy mi na tobie. Cieszę się, że jesteś w mojej

klasie. Rozumiem, co czujesz. Wierzę w ciebie. Jesteśmy w tej samej drużynie. Uważam, że uczniowie są wspaniali! Szanuję cię jako człowieka. Witaj w naszym gronie! Będę zwracał się do ciebie po imieniu, kiedy będę z tobą rozmawiał”.

Drugi z nich nazwiemy „relacjami edukacyjnymi”. Te oznaczają: „Jesteśmy tutaj, aby uczyć się o ważnych i znaczących rzeczach. Moje nauczanie zapewni wam najlepsze możliwe skupienie na nauce. Moje oczekiwania wobec was są wysokie. Wiem, że możecie osiągnąć i osiągniecie duże postępy! Razem będziemy kwestionować pomysły i wyciągać głębsze znaczenie z naszych dyskusji. Sprawię, że informacje będą jasne, zwarte i wnoszące coś wartościowego. Możecie zadawać mi pytania. Nie będę marnować waszego czasu”.

Z jednej strony mamy więc więź międzyludzką, a z drugiej – więź naukową. To właśnie połączenie tych dwóch potężnych relacji przekłada się na największe osiągnięcia uczniów w klasie. Jeśli łączymy się z naszymi uczniami tylko na poziomie ludzkim, nie mamy gwarancji, że ich osiągnięcia szkolne zaistnieją. Jeśli zaś łączymy się z naszymi uczniami tylko na poziomie naukowym, szkolnym, to będziemy obserwować, jak osiągają mniejsze postępy w nauce, niż są w stanie, co z dużym prawdopodobieństwem spowoduje, że nie wykorzystają w pełni swojego potencjału. Pogłębianie wiedzy i osiągnięcia zdarzają się na skrzyżowaniu relacji „ludzkich” i „edukacyjnych”, czyli w klasie.

Patrząc przez pryzmat badań, pięć lekcji języków miłości jest przykładem połączenia człowieka i nauki w ruchu. Po przejściu przez tę sekwencję lekcji powinien powstać most ludzkich relacji pomiędzy uczniem, nauczycielem i rodziną. A to przenosi się na wszystkie obszary naukowe w klasie. Nauczanie pięciu języków miłości pozwala uczniom, nauczycielom i rodzinom zrozumieć, co ich wewnętrznie motywuje. U podstaw motywacji leży to, co sprawia, że czujemy się kochani. A zrozumienie tego, co sprawia, że my sami i inni czujemy się kochani, zaspokaja najgłębsze ludzkie potrzeby relacyjne. Kiedy ludzie czują więź na tych poziomach, środowisko szkolne wykracza poza płeć, rasę, religię, kulturę, zachowanie, ekonomię, traumatyczne doświadczenia i różnice ideologiczne. Środowisko szkolne staje się wtedy bezpiecznym i satysfakcjonującym miejscem do nauki i ostatecznie otwiera drzwi do większego wysiłku uczniów. Wysiłek jest tym, czego uczniowie potrzebują, by osiągnąć swój pełny potencjał edukacyjny.

Edukacyjne relacje, tak pożądane w klasie, pochodzą z dobrze przeprowadzonego procesu edukacyjnego i samych lekcji – lekcji, które skupiają się na tym, co ważne, i wydobywają głębsze znaczenie. Obejmuje to pytania, problemy, interakcje i dyskusje, które powodują, że uczeń myśli głębiej i wymaga od nauczyciela interakcji na tym poziomie. Karty Pracy (KP), które towarzyszą tym lekcjom, zostały stworzone, by zwrócić uwagę na to, co jest nauczane w sposób odpowiedni, właściwy i skuteczny na każdym poziomie edukacji, a także by pobudzić głębsze myślenie. Większość pytań i zadań opiera się na informacjach zawartych w książce *Classroom Instruction that Works* (Dean, Hubbell, Pitler i Stone, 2012). Ta książka opisuje oparte na badaniach strategie zwiększania osiągnięć uczniów i owszem, przytacza przeprowadzone badania, które wspierają znaczenie relacji

uczeń – nauczyciel, w tym myślenia wyższego rzędu. Dlatego też w KP można znaleźć cele nauczania, monitorowanie postępów, porównania, przykłady, reprezentacje językowe i niejęzykowe, pytania pozwalające na pogłębienie wiedzy i wiele innych. Nawet pięć lekcji języków miłości jest nauczanych w formacie porównawczym/kontrastowym, aby uczniowie mogli łatwo zidentyfikować „co robić” w przeciwieństwie do „czego nie robić”.

Kiedy mówimy o tym, że nauczyciele tworzą więzi z uczniami na dwa różne sposoby, należy zrozumieć, że relacja naukowa (najlepsze praktyki) nie zatrzymuje się ani nie kończy z samymi lekcjami języka miłości. Lekcje języków miłości zostały celowo opracowane tak, aby stworzyć te dwa potężne połączenia w klasie podczas nauczania. Jednak naszym głównym celem jest dostarczenie lekcji, które tworzą „ludzkie relacje” pomiędzy uczniem a wychowawcą, podczas gdy oni współdziałają ze sobą, w oparciu o precyzyjne i jakościowe instrukcje i wytyczne, we wszystkich innych aspektach. Pomyśl o lekcjach języków miłości jako o jednej połowie równania, które ma doprowadzić do pełnego rozwinięcia więzi w klasie w ciągu roku szkolnego.

Jasne, to jest tak proste, mogę wyjaśnić wyniki badań i jak należy je zastosować, ale nie musisz polegać tylko na moim słowie. Przykłady świetnych badań, które zostały już wykonane na przestrzeni lat, są dostępne i potwierdzają to, co właśnie powiedziałem, oraz całe mnóstwo innych tez. Istnieją dosłownie tysiące badań, które wspierają relacje we wszystkich ich formach. Ograniczenie ich liczby do zaledwie kilku było wyzwaniem. Wiele z informacji, które przytoczyłem, można łatwo uzyskać w internecie w całości. Kiedy zaczniesz się zagłębiać w tych kilka przykładów, myślę, że mogą cię one zdumieć na tyle, że zadasz sobie pytanie, tak jak ja: „Dlaczego nie skupiamy się bardziej na ludzkich relacjach?”. To naprawdę jeden z najmniej wymagających sposobów na zwiększenie osiągnięć edukacyjnych wpływający pozytywnie na innych na całe życie.

Czytając różne badania, które przytoczyłem, zobaczysz, że jest tam napisane: „Kluczowe wnioski...”. Starłem się bezpośrednio zacytować lub napisać proste podsumowanie z opracowań, analiz, badań lub książek, które pozwoli ci szybko określić, czego się spodziewać, jeśli chcesz pogłębić temat. Materiały, które przytaczam, są w większości materiałami naukowymi, więc nie będziesz tracić czasu na czytanie informacji, które są „opiniami” lub chwilową modą. Są to badania, które zostały zatwierdzone przez innych ekspertów i specjalistów w omawianej dziedzinie. Zawęziłem je do kilku przykładów, które moim zdaniem wyraźnie wspierają koncepcję programu *Odkrywanie pięciu języków miłości*. Jest o wiele więcej wiedzy do zdobycia na ten temat, niż przedstawiłem w postaci przykładów wzorcowych badań. Mam nadzieję, że poświęcisz czas, aby przyjrzeć się niektórym z tych badań, odwiedzić strony internetowe lub skorzystać z ich bibliografii. Obejmują one wiele innych obszarów badań, które zwiększą efektywność każdego nauczyciela. Informacje te zbudują solidną podstawę dla twojego zrozumienia, jak to się ma do nauczania pięciu lekcji języków miłości. Powodzenia!

Badania nad relacjami w edukacji

ZNACZENIE RELACJI UCZEŃ – NAUCZYCIEL

Uczenie wizualne: Synteza ponad 800 metaanaliz dotyczących kwestii osiągnięć, John Hattie

KLUCZOWE WNIOSKI: Relacja między nauczycielem a uczniem odgrywa istotną rolę w zwiększaniu osiągnięć naukowych. John Hattie plasuje ją na pozycji 11/138 na podstawie wielkości efektu ($d=.72$), co wskazuje, że relacje nauczyciel – uczeń powinny stać się jednym z najwyższych priorytetów. Książka ta jest uważana przez niektórych za „złoty standard” w wielu obszarach oddziaływania wychowawczego. Opiera się na kompilacji ponad 50 000 badań z udziałem milionów uczniów.

Hattie John, *Visible Learning: A Synthesis of Over 800 Meta-Analyses Relating to Achievement*. New York: Routledge, 2009.

Polecenia, które przynoszą skutki: Oparte na badaniach strategie podnoszenia skuteczności nauczania, Ceri B. Dean, Elizabeth Ross Hubbell, Howard Pitler i BJ Stone

KLUCZOWE WNIOSKI: Relacje naukowe w klasie pochodzą z opartych na badaniach naukowych strategii, które przyczyniają się do pozytywnych interakcji uczniów – nauczyciel. Ludzie z McREL analizują w swojej książce strategie nauczania mające najbardziej pozytywny wpływ na przyswajanie wiedzy. Ich liczne strategie, które obejmują również zdolność myślenia abstrakcyjnego, tworzą naukowe więzi między nauczycielem a uczniem. Przytaczane są również badania Johna Hattiego z *Visible Learning*. Jest to książka obowiązkowa dla każdego nauczyciela.

Dean Ceri et al., *Classroom Instruction that Works: Research-Based Strategies for Increasing Student Achievement*, 2nd ed., Denver: Association for Supervision & Curriculum Development, 2012.

Relacje mają znaczenie: Jak połączyć wsparcie nauczyciela z zaangażowaniem i osiągnięciami uczniów, Adena M. Klem i James P. Connell

KLUCZOWE WNIOSKI: „Wyniki wskazują, że wsparcie ze strony nauczyciela jest ważne dla zaangażowania uczniów w życie szkoły, o czym mówią zarówno uczniowie, jak i nauczyciele. Uczniowie, którzy postrzegają nauczycieli jako budujących troskliwie, dobrze zorganizowane środowisko uczenia się, w którym oczekiwania są wysokie, jasne i sprawiedliwe, częściej wykazują się zaangażowaniem w szkole. Z kolei wysoki poziom zaangażowania wiąże się z wyższą frekwencją i wynikami sprawdzianów” (Klem i Connell, 270).

Klem Adena M. and James P. Connell, „Relationships Matter: Linking Teacher Support to Student Engagement and Achievement”, *Journal of School Health* 74, nr 7 (2004): 262–273.

Lubić czy nie lubić nauczyciela: o osiągnięciach, motywacji i zaangażowaniu studentów, Gregory P. Montalvo, Eric A. Mansfield i Raymond B. Miller

KLUCZOWE WNIOSKI: Badanie przeprowadzone na uczniach, którzy lubili i nie lubili swoich nauczycieli. Z badań wynika, że uczniowie, którzy lubią swoich nauczycieli, częściej doświadczają korzyści związanych z motywacją i osiągnięciami.

Montalvo Gregory P., Eric A. Mansfield and Raymond B. Miller, „Lubienie czy nie lubienie nauczyciela: Motywacja, zaangażowanie i osiągnięcia uczniów”, *Evaluation and Research in Education* 20, nr 3 (2007): 144–158.

ZNACZENIE RELACJI UCZEŃ – UCZEŃ

Doświadczenia społeczne w klasie jako predyktory wyników w nauce, Lisa Flook, Rena L. Repetti i Jodie B. Ullman

KLUCZOWE WNIOSKI: „Wyniki tego badania sugerują, że kłopoty z akceptacją rówieśniczą w klasie są realnym problemem wielu szkół. Problemy rówieśnicze wpływają na samoakceptację dzieci, ich zdrowie psychiczne, a w konsekwencji na wyniki w nauce. Przede wszystkim wyniki badań powtarzają ustalenia z poprzednich analiz łączących problematyczne relacje rówieśnicze z wynikami w nauce. Dzieci, które były postrzegane przez swoich nauczycieli jako pozbawione akceptacji rówieśników, osiągały gorsze wyniki w nauce. Brak akceptacji rówieśników wyjaśniał aż jedną czwartą wariacji wyników w nauce” (Flook, Repetti i Ullman, 324–325).

Flook Lisa, Rena L. Repetti and Jodie B. Ullman, „Classroom Social Experiences as Predictors of Academic Performance”, *Developmental Psychology* 41, nr 2 (2005): 319–327.

**Podręcznik interakcji, relacji i grup rówieśniczych pod redakcją
Kennetha H. Rubina, Williama M. Bukowskiego i Brett Laursena**

Badania dotyczące relacji edukacyjnych

KLUCZOWE WNIOSKI: Książka ta identyfikuje różne rodzaje badań recenzowanych przez ekspertów w odniesieniu do interakcji z rówieśnikami oraz innych zagadnień (jak sugeruje tytuł). Rozdział 29, „Rówieśnicy a funkcjonowanie w szkole”, napisany i zrecenzowany przez Kathryn R. Wentzel, przytacza bezpośrednią korelację między rówieśnikami a osiągnięciami w nauce. Przytoczono liczne badania, które dowodzą, że kiedy uczniowie widzą, że są wspierani i otaczani opieką przez innych uczniów, mają „pozytywne wyniki w nauce” (Wentzel, 537).

Wentzel Kathryn R. „Peers and Academic Functioning at School”, w: *Handbook of Peer Interactions, Relationships, and Groups*, edited by Rubin Kenneth H., William M. Bukowski and Brett Laursen, 531–547, New York: The Guilford Press, 2011.

**Wpływ dostosowania społecznego dzieci na wyniki w nauce,
Melissa E. DeRosier i Stacey W. Lloyd**

KLUCZOWE WNIOSKI: To niesamowite badanie wykorzystuje pomiary w celu określenia wyników w nauczaniu w oparciu o dostosowanie społeczne. W tym badaniu dostosowanie społeczne podzielono na dwie kategorie: akceptację społeczną i agresję. W dalszej części badania analizowane jest zachowanie w klasie, wyniki w nauce, szukanie pomocy w nauce, samoakceptacja w nauce i nieobecność w szkole w odniesieniu do przedmiotu badania. Autorki, Melissa E. DeRosier i Stacey W. Lloyd, zadbały o to, by badanie było bardzo łatwe do zrozumienia i rzeczywiście zawierało dane potwierdzające ich tezy.

DeRosier Melissa E. and Stacey W. Lloyd, „The Impact of Children’s Social Adjustment on Academic Outcomes”, *Reading and Writing Quarterly* 27, nr 1–2 (2010): 25–47.

ZNACZENIE RELACJI UCZEŃ – RODZIC – SZKOŁA

**Gotowość szkolna: relacje między szkołą, rodziną i społecznością
(Annual Synthesis 2004) autorstwa Marthy Boethel**

KLUCZOWE WNIOSKI: Opis 48 badań, które analizują powiązania między szkołą, rodziną i społecznością lokalną w odniesieniu do gotowości szkolnej. Szczególnie interesujące są opisy w tych badaniach, które omawiają potrzebę wysokiej jakości relacji i interakcji rodzinnych, obejmujących dobrostan emocjonalny, miłość i wzajemną dbałość. Badania te koncentrują się na wczesnym dzieciństwie, ale czuję, że mają znaczenie dla wszystkich poziomów edukacji, ponieważ uczniowie nie tracą potrzeby dobrych interakcji rodzinnych, gdy stają się starsi. Zawsze doceniałem informacje dostarczane przez SEDL przez ostatnie lata. Są one napisane w sposób jasny, zwięzły i praktyczny dla wszystkich nauczycieli. Wiele z ich

materiałów jest dostępnych online (www.sedl.org), jeśli jesteś skłonny zapisać się na ich listę mailową. Warto!

Boethel Marta, „Readiness: School, Family, & Community Connections”,
Austin: Southwest Educational Development Laboratory (SEDL), 2004.

Program Rozwoju Szkół Comer

KLUCZOWE WNIOSKI: Dr James Comer, lekarz z Yale, rozpoczął Program Rozwoju Szkół (Schools Development Program, SDP) w 1968 roku. Zaczął od jednej szkoły i od tego czasu przekształcił go w model ogólnokrajowy. Ich wizją jest całkowity rozwój wszystkich dzieci poprzez tworzenie środowiska edukacyjnego, które wspiera fizyczny, poznawczy, psychologiczny, językowy, społeczny i etyczny rozwój dzieci. Wykazano, że ich model znacząco zmniejsza różnice w osiągnięciach. Jedno z ich podstawowych przekonań brzmi: „Dzieci najlepiej korzystają z edukacji szkolnej poprzez pozytywne i wspierające relacje z troskliwymi i opiekuńczymi dorosłymi”. Ich praca odnosi się do potrzeby budowania przez dzieci relacji z rodzicami, wychowawcami i innymi dorosłymi jako jednego z wielu innych praktycznych zastosowań tego podejścia. Czy to dziwne, że dr Comer jest moim bohaterem? Ich strona internetowa zawiera wiele informacji i linków do badań skierowanych do pedagogów.

Program Rozwoju Szkoły Comer,
<http://medicine.yale.edu/childstudy/comer/index.aspx>

Centrum Partnerstwa Szkół, Rodzin i Społeczności

KLUCZOWE WNIOSKI: Joyce Epstein, dyrektor Johns Hopkins University, jest wiodącym ekspertem w temacie relacji szkół z rodziną i społecznością. „Misją tego Centrum jest prowadzenie i rozpowszechnianie badań, programów i analiz polityki, które przynoszą nową i użyteczną wiedzę oraz praktyki, które pomagają rodzicom, wychowawcom i członkom społeczności współpracować w celu poprawy funkcjonowania szkół, wzmocnienia rodzin i poprawy uczenia się i rozwoju uczniów”. Ich skupienie na łączeniu i wzmacnianiu rodzin zbiega się z naszą wizją jako jedna z wielu korzyści, jakie oferuje program nauczania pięciu języków miłości. Ich strona internetowa zawiera niesamowite informacje dla wszystkich nauczycieli i rodzin.

Center on School, Family and Community Partnerships,
www.csos.jhu.edu/p2000/center.htm

Poznaj języki miłości

Witaj w świecie, który – mam nadzieję – da Ci jedną z najwspanialszych lekcji, jakich kiedykolwiek doświadczysz. Kiedy po raz pierwszy uczyłem w naszej szkole o pięciu językach miłości, nie byłem pewien, jak to się skończy. Ale jeśli otrzymasz takie same pochwały i pozytywne reakcje od rodziców, uczniów i pracowników, jak ja, to zgodzisz się pewnie, że to bardzo satysfakcjonujące doświadczenie!

Pozwól, że opowiem o tym ekscytującym programie i o tym, jak zacząłem go stosować. W tamtym czasie moja szkoła podstawowa miała trzecią co do wielkości populację w naszym okręgu, a tylko dwie szkoły średnie były większe. Miałem około 700 uczniów, z którymi musiałem się spotykać regularnie jako ich jedyny szkolny pedagog. Czas był jedną z rzeczy, których najbardziej mi brakowało. Jak można sobie wyobrazić, w szkole tej wielkości istnieje wiele potrzeb, które – szczerze mówiąc – nie są uwzględniane. Zajmując się głównie „problematycznymi uczniami”, czułem, że brakuje mi czasu dla pozostałych, tych, którzy nie mają wielu problemów, ale nadal potrzebują wsparcia. Ogólnie rzecz biorąc, chciałem znaleźć taki program nauczania, który pomoże uczniom lepiej się dogadywać, pomoże nauczycielom zrozumieć i zbudować więzi z uczniami, spełni wymagania naszego dystryktu w takich obszarach jak zastraszanie, nękanie, niebezpieczny dotyk i różnorodność, a na dodatek pomoże poprawić wyniki nauczania! Brzmi jak niemożliwy cel? Ja też tak myślałem.

Kiedy przeglądałem różne rodzaje programów nauczania, stwierdziłem, że większość materiałów jest albo zbyt zaawansowana, albo zbyt uproszczona dla moich uczniów. Lub też materiały dotyczyły wybranych obszarów, ale nie wszystkich mnie interesujących. Kiedy prowadzę lekcje, chcę, aby były one sensowne i miały w sobie trochę konkretów. Szukam lekcji, które są realistyczne, praktyczne, łatwe do zrozumienia i mają wpływ na wszystkich, od rodzin uczniów po urząd dzielnicy. Wtedy mnie to uderzyło!

Miłość. Tak jest, to mam na myśli – miłość.

Pracuję w szkolnictwie od wielu lat i – jak być może wiesz – w tym środowisku nie używamy słowa na „M” zbyt często. Mówimy uczniom, żeby dbali o innych, okazowali szacunek, byli rozważni, mili, pomagali innym i wiele innych rzeczy, ale rzadko, jeśli w ogóle,

używamy słowa na „M”. Wszystkie te rzeczy są wspaniałe dla uczniów, ale czyż nie wynikają one z jednej rzeczy – miłości? Nie odbiegam, wbrew pozorom, od tematu ani nie próbuję przywołać atmosfery epoki hipisów. Czytaj dalej.

Myślę, że powodem, dla którego nie używamy słowa „miłość” w edukacji, jest to, że słowo to wiąże się z różnego rodzaju romantycznymi wyobrażeniami. Zakochujemy się, podkochujemy się, jesteśmy „uroczą parą” i wiele innych rzeczy. Wydaje się, że jeśli miłość nie jest połączona z romantyzmem, to słowo to traci sens. Czy powinniśmy się dziwić, że kiedy używa się tego słowa, małe dzieci marszczą nosy, a mężczyźni uciekają? Miłość została tak skomercjalizowana, że dosłownie pozwoliliśmy marketingowcom dyktować, dla ich korzyści finansowych, czym jest miłość. Tak wiele z tego, co wiemy o miłości, zostało zdefiniowane przez reklamy i marketing, że wielu z nas zapomniało, czym właściwie miłość jest!

Niestety, jeśli dorośli tracą z oczu to, czym jest miłość, tak samo jest z dziećmi. Dzieci obecnego pokolenia są jeszcze bardziej podatne na podejmowanie decyzji w oparciu o media, niż wielu z nas w czasach, gdy byliśmy dziećmi. Dotychczas nie było tak potężnego nacisku, aby realizować cele komercyjne również poprzez dzieci. Miejsca takie jak internet, literatura, kina, telewizja, a nawet stadiony sportowe są fenomenalnymi punktami handlowymi. Czy to dziwne, że w szkole nie używamy słowa „miłość”? Opierając się na definicji marketingowców, tylko szalenieliby próbowali sprzedać to słowo dzieciom w wieku szkolnym!

Ale dobra wiadomość jest taka, że nie jesteśmy marketingowcami. Jesteśmy pedagogami, którzy mają misję – a przynajmniej powinni mieć – aby pokazać prawdę naszym uczniom, dla ich dobra, zwłaszcza gdy ta prawda z pewnością wpłynie na każdy aspekt ich życia. Niezależnie od twojego pochodzenia, religii, historii, miłość wpłynie na twoje życie w ten czy inny sposób. Dzięki głębokim informacjom, które można znaleźć w językach miłości, mamy możliwość pomagania pokoleniom uczniów zrozumieć siebie nawzajem lepiej niż kiedykolwiek wcześniej. To zrozumienie przeniknie wiele aspektów ich życia i stworzy połączenia, o których większość z nas nawet nie marzyła. Czy zaczynasz rozumieć ten obraz? Ja tak. Tak właśnie powstał ten program nauczania. Mam nadzieję, że odczuwasz powoli zachwyty przed czekającą cię przygodą, ale najpierw zacznijmy pracować nad roboczą definicją miłości, która będzie miała dla nas w ogóle jakiś sens.

Czy miłość to rzeczownik, czasownik, czy jedno i drugie? Jest to interesujące słowo, ponieważ może przybierać wiele różnych form [ang. *love* – miłość lub *to love* – kochać – przyp. tłum.]. Można się nawet postarać, naciągnąć tu czy tam i zrobić z tego przymiotnik. Kto wie? Ale jedno jest pewne, twoi uczniowie słyszeli to słowo używane w każdy możliwy sposób. W niektórych domach miłość jest codziennie podawana niczym solidne śniadanie na stole. Naszym zadaniem jest ją „okiełznać”, „zwrócić na nią uwagę”, „zapanować nad nią” i „podkreślić ją”. Musimy umożliwić miłości, aby była taka, jaka miała być... potężna! Koniec z wypraną, przypadkową miłością. Mamy zamiar dać jej definicję, na którą zastępuje. I nazwiemy ją... czasownikiem.

OK, to był przydługi wstęp tylko po to, by stwierdzić: „Nazwijmy to czasownikiem”, ale naprawdę chcę, byśmy zrozumieli, co przechodzi przez głowy uczniów i prawie wszystkich innych, kiedy myślą o tym niewinnym, małym słowie. Abyśmy mogli być skuteczni w nauczaniu tych lekcji, wszyscy musimy się zgodzić, że słowo „miłość” powinno być używane jako czasownik – kochanie.

Miłość, jako czasownik, zdecydowanie musi stać się słowem działania, co oznacza, że ci, którzy go używają, będą coś robić. To „coś” jest naprawdę ważne. Uczniowie pomyślą na początku, że jest to dziwne, gdy usłyszą, że używasz słowa na „M”, i oczywiście będą mieli swoją własną definicję. Musisz zaobserwować i pokonać ich uprzedzenia dzięki wyczerpującej lekcji (patrz lekcja 1), która pomoże im spojrzeć na sprawę z odpowiedniej perspektywy. Może się nawet okazać, że będzie trzeba odłożyć na bok własne uprzedzenia i samemu przemyśleć to słowo. Jak już wspominałem, używanie tego słowa przez pedagogów nie jest zbyt częste, i to z uzasadnionych powodów. Większość z nich czuje się nieswojo, ponieważ nie wie, jak ono mogłoby być użyte w klasie, nie mówiąc już o jakimkolwiek rozsądnym pomysle na lekcje w tym temacie. A tak poważnie – kiedy ostatnio słyszeliście siebie lub innego wychowawcę mówiącego do dziecka: „I jak ty go kochasz?”.

Trzy największe zalety, które te lekcje mają w porównaniu z innymi programami, to: (1) są nowe i odświeżające w obszarze, który jest oparty na badaniach, (2) budują niesamowite relacje i (3) wywierają znaczący wpływ na ludzi. Zauważ, że znowu używam słowa „znaczący wpływ”. Jest znaczący, bo choć każdy ma własną definicję miłości, to akurat każdy może się do niej odnieść. Mówię o wszystkich, ponieważ wiem, że istnieją bardzo rzadkie wyjątki na świecie, w których ludzie są biologicznie niezdolni do relacji. Dla naszych celów założymy jednak, że każdy w twojej szkole/klasie ma zdolność do okazywania i otrzymywania miłości. To naprawdę ekscytujące, kiedy uczysz dziecko czegoś, co jest tak nieodłączne, że wywiera znaczący i autentyczny wpływ na wszystkich poziomach wiekowych, w najgłębszym tego pojęcia znaczeniu. Wiem o tym. Zrobiłem to! I tak samo będzie z tobą.

Już pierwszego dnia, kiedy zaczęliśmy wprowadzać program nauczania języków miłości, wiedziałem, że jesteście na dobrej drodze, ale nie zdawałem sobie sprawy z tego, jak dobra ona będzie, aż do następnego dnia. Rodzic zaczął mnie rano przy drzwiach wejściowych do naszej szkoły i powiedział: „Panie Freed, dziękuję za rozpoczęcie tego programu w klasie mojej córki. Jest zachwycona i nie może się doczekać, aby nauczyć się innych języków miłości”. Tego typu komplementy napływały poprzez telefony, rozmowy osobiste i e-maile. I na tym się nie skończyło. W miarę jak zagłębialiśmy się w program, a uczniowie naprawdę zaczęli rozumieć, czym jest miłość, otrzymywałam komplementy przez siedem dni w tygodniu! Nie wiem jak ty, ale ja naprawdę nie pamiętam, kiedy ostatnio uczyłem czegoś, co spotkało się z tak gorącym przyjęciem przez więcej niż trzy osoby. Jak już powiedziałem – to jest ten moment, kiedy wiesz, że jesteś na dobrej drodze.

To właśnie powoduje nauczanie języków miłości. Przenosi uczniów, nauczycieli i rodziców na zupełnie nowy poziom zrozumienia siebie i innych. Widzieliśmy, jak zmienia się

dynamika relacji nauczyciel – uczeń. Widzieliśmy, jak zmieniają się relacje dziecko – rodzic. W każdym – każdym! – przypadku były to zmiany na lepsze. I to nie tylko zmiany dla danej osoby, ale w dużo głębszym sensie. Coś niesamowitego dzieje się, kiedy wiesz, że prowadzisz ludzi w procesie, który będzie miał wpływ na nich przez całe życie, w każdym aspekcie ich życia. Opowiem kilka niezwykłych historii później, gdy zajmiemy się każdym językiem z osobna, i gwarantuję, że będziesz pod wrażeniem. Wiem, że może mówię jak fanatyk, ale mnie to naprawdę zachwyca. Ten zachwyt wynika z doświadczeń, które zdobyłem, ucząc tych lekcji już wielokrotnie! A z kolei te doświadczenia zmieniły moje życie na zawsze.

Pierwszą grupą, którą uczyłem, była gromada rozwydrzonych uczniów czwartej klasy. Kiedy wszyscy siedzieli przy swoich ławkach gotowi do nauki, ogłosiłem z zapamiętaniem: „Dzisiaj będziemy rozmawiać o miłości!”. Po minach uczniów można było zgadywać, że ogłosiłem konkurs jedzenia cytryn, i wszyscy próbowali jednocześnie wygrać. W całej klasie słychać było „błę!” i „nieeee!”. Stałem cicho, aż ostatnia cytryna została zjedzona, i powiedziałem: „Czy jesteście gotowi nauczyć się czegoś o miłości?”. Klasa tym razem milczała, bo zrozumiała, że to na poważnie: „Naprawdę będziemy się uczyć o miłości”.

Uczniowie szkół podstawowych są zazwyczaj uważani za „biorców”, ponieważ mają dużą potrzebę bycia wyręczanymi w rzeczach, których sami jeszcze nie potrafią zrobić. To w porządku, że dzieci są „biorcami”, kiedy kontekst jest odpowiedni. Tak właśnie działają rzeczy na świecie. Dzieci biorą, a dorośli dają, i dają, i dają, i dają jeszcze trochę, aż wychowają dziecko do dorosłości. Niestety, wydaje mi się, że czasami za bardzo popadamy w tę postawę „dzieci są biorcami”. Kiedy zapominamy, że dzieci, lub ktokolwiek inny, mogą być lepsze, niż są, ograniczamy ich potencjał. Nie jest to zaskakujące, tym bardziej że rzadko poruszamy z nimi kwestię zrozumienia miłości. Miłość, której od nich oczekujemy, to zazwyczaj nie więcej niż przypadkowy akt dobroci. Może ona przybrać formę miłego słowa, siedzenia z nami na kanapie, zjedzenia razem śniadania w łóżku, dania prezentu lub przytulenia. Te wyrazy miłości są często wywoływane przez innych ludzi, lecz nie zawsze. W rzeczywistości czasami zdarzają się zupełnie same z siebie. Jak to możliwe? Czy dzieci zaobserwowały te zachowania i je naśladowały? Być może, ale myślę, że dochodzą do nich samoistnie.

Istnieje zasadniczo pięć różnych sposobów, w jakie ludzie mogą okazywać lub otrzymywać miłość. Te „Języki miłości” zostały zidentyfikowane i wydobyte na światło dzienne przez Gary’ego Chapmana w jego pierwszej książce, napisanej dla małżeństw. Gary, doradca małżeński, odkrył, że wiele par po prostu nie czuje się kochanych przez siebie nawzajem. Powtarzającym się motywem wśród par, którym doradzał, było to, że chociaż obie strony chciały okazać sobie miłość, każda z nich zdawała się mówić innym językiem, co utrudniało wzajemne zrozumienie i komunikację. Albo oboje nie wiedzieli, jak kochać swojego partnera, albo próbowali kochać go w sposób, który nie sprawiał, że ten czuł się kochany. Wnikliwe obserwacje Gary’ego Chapmana doprowadziły go do stwierdzenia, że ludzie okazują i otrzymują miłość w pięciu kluczowych obszarach. To właśnie z tych

obserwacji czerpiemy podstawę naszego programu nauczania. I, co nie jest zaskakujące, stwierdzamy, że wszyscy ludzie, nie tylko pary małżeńskie, okazują i otrzymują miłość w tych pięciu obszarach.

Być może zastanawiasz się, tak jak ja w pewnym momencie: „Czy naprawdę istnieje tylko pięć sposobów okazywania miłości?”. Odpowiedź – o dziwo – brzmi: tak. Wszystko, co robimy, aby pokazać ludziom, że ich kochamy, zalicza się do jednego z tych pięciu kluczowych obszarów lub języków miłości. Są to: (1) słowa afirmacji, (2) wspólny czas, (3) uczynki, (4) prezenty i (5) dotyk. Kiedy po raz pierwszy usłyszałem o tym, musiałem poświęcić dłuższą chwilę, żeby pozbierać myśli – podobnie jak wiele innych osób. Nie, to niemożliwe... No dalej, spróbuj... Wiem, że chcesz. OK, udało ci się? To teraz przyjrzyjmy się bliżej programowi.

Ponieważ istnieje tylko pięć języków miłości, wydaje się całkiem sensowne, że powinniśmy zacząć przekazywać wiedzę na ten temat uczniom. Tak jak matematyka jest prosta i stała, tak samo jest z pięcioma językami miłości. To zaskakująca myśl, że taki temat jak miłość może być skwantyfikowany, ale w tym przypadku naprawdę może! Ponieważ jesteśmy w stanie empirycznie stwierdzić, że istnieje tylko pięć języków miłości, jesteśmy również w stanie stworzyć solidną podstawę dla naszego programu nauczania. Jak wiesz, program musi być prosty, łatwy do zrozumienia, możliwy do zastosowania, oceny i – co najważniejsze – realistyczny.

Podobnie jak w przypadku nauczania matematyki, czytania czy pisania, musimy mieć sposoby na sprawdzenie, czy nasi uczniowie rozumieją i opanowują materiał. Dobry program nauczania powinien zawsze zawierać sposób oceny. Problem z większością lekcji typu „umiejętności życiowe” polega na tym, że mają one dobre przesłanie, ale nie są zbyt dobrze oceniane. Nie oznacza to, że nie warto ich uczyć, że nie są prawdziwe, dobre czy pomocne, ale sprawia, że trudno jest uzasadnić ich naukę. I mogę dodać, że od czasu do czasu nadal prowadzimy te lekcje, ponieważ w głębi serca wiemy, że jest to właściwe.

Nauczanie języków miłości nie wymaga szczególnych nowych umiejętności. Sama konstrukcja programu uwzględnia wszystkie aspekty każdego solidnego programu nauczania. Jest to program, który sprawdzi się praktycznie na każdym poziomie wiekowym i poznamy, pod warunkiem, że uczeń potrafi się uczyć.

Karty Pracy zostały stworzone tak, aby skupić się na lekcjach w sposób możliwie najwięcej korzystający z badań naukowych. Pytania, wskazówki, zaawansowane organizery, wizualizacje, porównywanie/kontrastowanie, przykłady oraz strony z notatkami są oparte na solidnych badaniach (Dean, Hubbell, Pitler & Stone, 2010), aby przynieść jak najlepsze rezultaty i spowodować głębsze myślenie.

Możesz oczekiwać, że w trakcie przechodzenia przez te lekcje wydarzy się wiele różnych rzeczy. Uczniowie zaczną rozwijać poczucie własnej wartości i świadomość tych, którzy ich otaczają. Może się to wydawać dziwne, gdy usłyszysz historie o tym, jak po raz pierwszy praktykowali miłość do ludzi i jakie otrzymywali odpowiedzi. Zaczną zmieniać sposób, w jaki odnoszą się do siebie nawzajem i będzie wiele okazji, by wzmacniać to na co dzień.

Przekonasz się, że i ty inaczej zaczniesz odnosić się do swoich uczniów. Właśnie tak – powiedziałem, że ty. Ten program nauczania zmienia również trenera. Gdy bardziej zagłębisz się w te lekcje i odkryjesz języki miłości uczniów, zaczniesz rozumieć, co ich motywuje. Zaczniesz rozumieć, co motywuje ciebie! Pracownicy zaczynają inaczej odnosić się do siebie, gdy rozmawiają o swoich językach miłości. Jest to naturalny rezultat. Zobaczysz, jakie to będzie wspaniałe uczucie, gdy wszyscy nauczycie się mówić w różnych językach. Istnieje wiele innych sposobów wykorzystania tego programu nauczania, które omówię w kolejnych rozdziałach. Jest to program, który zaspokaja wiele potrzeb wszystkich w szkole – od uczniów z trudnościami w nauce i zachowaniu po uczniów określanych jako „wyjątkowi”. Niesamowite, jak przenosi się to na wszystkich! Przyjrzyjmy się zatem kilku ogólnym wskazówkom i sugestiom, jak skutecznie wykorzystywać i prowadzić te lekcje.

ROZDZIAŁ 1

Jak korzystać z tego programu

OGÓLNE WYTYCZNE

Kiedy zaczniesz prowadzić lekcje, możesz spodziewać się różnych reakcji. Pamiętajmy, że większość pracowników administracyjnych, uczniów, nauczycieli i rodziców nigdy nie słyszała słowa „miłość” używanego w środowisku szkolnym. Jest bardzo prawdopodobne, że nigdy nie poznali roboczej definicji „miłości”, chociaż część z nich słyszała o książce Gary’ego Chapmana *Pięć języków miłości*. Bo dlaczegoż by nie mieli słyszeć? W 2014 roku sprzedał ponad 9 milionów egzemplarzy! Mając to na uwadze, bardzo ważne jest przygotowanie gruntu w taki sposób, by każdy mógł się zaznajomić z tym, czego masz zamiar uczyć.

W niektórych krajach systemy szkolne wymagają sprawdzenia/przyjęcia programu nauczania, zanim będzie można uczyć różnych typów materiałów. Sugerujemy, aby przed rozpoczęciem nauki uzyskać pozwolenie od dyrektora szkoły lub biura edukacji w danym rejonie. Piękno tego materiału polega na tym, iż jest on tak uniwersalny, że możesz go używać, niekoniecznie nazywając go programem nauczania. Kiedy stosuję słowo „program nauczania”, w tym przypadku mówię o tym, że jest to obowiązkowy materiał, który ma być nauczany w każdej klasie lub na określonym poziomie edukacji. Większość władz zgadza się, że obowiązkowy program nauczania jest czymś, czego nauczyciele muszą uczyć, ponieważ został on przyjęty przez radę szkoły i będzie nauczany we wszystkich lub pewnych grupach uczniów przez określony czas. Dlatego też obowiązkowy program nauczania ma zastosowanie zazwyczaj u odbiorców, którzy niekoniecznie chcą z niego korzystać. Nie zdziwiłbym się, gdyby okazało się, że w twojej szkole z łatwością można uzyskać zgodę na wprowadzenie tego programu nauczania. Obecne badania jasno wskazują, że najwyższy poziom sukcesu edukacyjnego ucznia zależy od znaczącej więzi z dorostym w szkole (najlepiej z nauczycielem). Osoby związane z edukacją zawsze wiedziały o tym fakcie, ale do tej pory miały do wyboru znikomą ofertę programów, które pasują do tej teorii.

Dla wyjaśnienia, podczas czytania różnych części tej książki, jeśli używam słowa „program nauczania”, może to oznaczać albo program nauczania, który władze w twoim mieście lub regionie zdecydują się przyjąć na stałe, albo program, który zdecydujesz się wykorzystać jako materiał pomocniczy do tego, co obecnie stanowi podstawę programową. Mówię to, by odpowiedzieć na wszelkie pytania dotyczące tego, czy jest to program nauczania, czy materiał pomocniczy; odpowiedź brzmi: albo/albo. To zależy. Jednak dla uproszczenia będę się do niego odnosić jako do „programu nauczania języków miłości”.

Czy powinienem uczyć w zespole?

Zespołowe prowadzenie tych lekcji nie jest wymagane do osiągnięcia doskonałych rezultatów, ale praca ze specjalistą może przynieść doskonałe rezultaty, z dodatkową korzyścią, jaką jest umożliwienie uczniom nawiązania jeszcze jednej znaczącej więzi w klasie. Lekcje te zostały zaprojektowane tak, aby połączyć uczniów z nauczycielem, sobą nawzajem i ich rodzinami. Myślę, że idealny układ byłby dla nauczyciela i specjalisty, gdyby pracowali razem. Nauczyciele zyskują korzyść z połączenia z uczniami na poziomie języka miłości, a specjaliści łączą się z uczniami na poziomie bezpieczeństwa osobistego. Niezależnie od tego, czy lekcje te prowadzi nauczyciel, czy też specjalista, należy w miarę możliwości starać się włączyć w nie siebie nawzajem. Wspólna praca jest dla uczniów doskonałym przykładem, że pozytywne więzi są widoczne w działaniu, a oni sami mogą nawiązać kolejny ważny kontakt z dorosłym w szkole.

Sugestie te zostały napisane z założeniem, iż ten program nauczania trafi do wielu różnych placówek szkolnych, z różnymi zasobami kadrowymi. Niestety, nie każdy może sobie pozwolić na luksus posiadania specjalisty/doradcy szkolnego. Pamiętaj, że w nagłówku jest napisane „Ogólne wytyczne”. Konstrukcja tych lekcji daje wiele możliwości, a Ty powinieneś wykorzystać tę lub te, które najlepiej sprawdzają się w twojej szkole. Na przykład, jeśli wasza dzielnica ma własny program nauczania dotyczący zgłaszania mobbingu, nękania itp., to każda z lekcji o bezpieczeństwie osobistym może być zastąpiona programem zatwierdzonym przez dzielnicę, który jest z nim zbieżny.

Niech wszyscy znają cele lekcji

Poinformuj rodziców o celach związanych z prowadzeniem lekcji. Aby poinformować rodziców, napisałem list (patrz Dodatek 1), który możesz skopiować i wykorzystać. Większość ludzi nie ma roboczej definicji miłości. Po tym, jak im ją podasz, wszyscy będą mogli odetchnąć z ulgą i uświadomić sobie, że właśnie rozpoczynasz coś wielkiego, co zwiększy potencjał uczniów do osiągnięcia lepszych rezultatów w nauce.

Jeśli jesteś specjalistą i nie musisz mieć zgody nauczyciela, zanim zaczniesz uczyć w jego klasie, lub nie planujesz nauczania zespołowego, to i tak powinien on zostać poinformowany o celach lekcji. Wsparcie nauczyciela jest bardzo ważne, ponieważ te lekcje będą miały znaczący wpływ na jego klasę i należy zapewnić mu możliwość włączenia się w nie. Kiedy nauczyciele zobaczą, jak ten materiał zmienia życie uczniów i pracowników,

rozumieją ogromne korzyści płynące z poznania języków miłości swoich uczniów, ale do tego czasu należy ich rzetelnie informować.

Masz swój język miłości!

„Poznaj samego siebie” – takie motto wyryto w kamieniu nad wejściem do szkoły założonej przez greckiego filozofa Platona. Myślę, że Platon miał coś na myśli. Jestem przekonany co do jednej rzeczy: ktokolwiek prowadzi te lekcje, naprawdę musi mieć pojęcie o ich treści i zakresie w odniesieniu do siebie samego. Masz zamiar uczyć czegoś, co dotyczy każdego żyjącego człowieka. Dotyczy to również ciebie. Czasami trenerzy nie lubią mówić o sobie ani o niczym osobistym. Czasami jest to dobre. Ale w przeważającej części ludzie, którzy po prostu uczą materiału, są zwyczajnie nudni i nie łączą się z uczniami na poziomie ludzkim. Co ważniejsze, utrudnia to uczniom, zwłaszcza młodszym dzieciom, nawiązanie kontaktu z osobą, która naucza. Język miłości jest bardzo osobisty. Chodzi o to, jak okazujesz i otrzymujesz miłość. Chodzi o nawiązywanie kontaktów z uczniami. Zastanów się więc, jak okazujesz i odbierasz miłość.

Masz swój własny język miłości, a może nawet dwa. Odkrycie swojego języka jest konieczne, zanim zaczniesz uczyć innych na ten temat. Byłoby wspaniale, gdybyśmy mogli przedstawić, w zależności od potrzeb, moment i sytuację, w których uświadomiliśmy sobie swoje języki miłości. Kiedy uczę, używam historii o sobie, które są aktualne lub dotyczą okresu, kiedy byłem dzieckiem. Więcej informacji o tym, jak uczę, podam, gdy przejdziemy do właściwych lekcji. Uczniowie chcą widzieć, jak wykorzystujesz swoją świadomość własnych języków miłości. Twój przykład zachęca ich do zidentyfikowania ich własnych. To sprawia, że posiadanie języka miłości jest w porządku. Przeczytaj ten materiał, poznaj swoje języki miłości, zanotuj kilka uwag o swoim życiu, które są zabawne lub interesujące, i opowiedz to po swojemu. Byle nie za bardzo dogłębnie. Nie sądzę, aby jakkolwiek uczeń chciał usłyszeć o tym, jak odkryłeś, że wspólny czas nie jest twoim językiem miłości dopiero po rozwodzie. Byle z rozsądkiem. Dużo się śmieję.

Bądź też otwarty na pracowników i rodziców. Nie potrafię powiedzieć, ile razy pracownicy mówili mi, że naprawdę nie mogą się doczekać, kiedy przyjdę i będę nauczał w nowym roku szkolnym. Wielu dorosłych wykorzystuje te informacje do tego, do czego były pierwotnie przeznaczone – w swoich małżeństwach. Rodzice należą do tej samej kategorii. Uczniowie wracają do domu i przekazują lekcje swoim rodzicom, a ty odkrywasz, że rodzice pragną poznać te informacje w kontekście małżeństwa lub innej sfery życia. W rezultacie otrzymasz wiele próśb o książki i informacje dotyczące tego materiału. Możesz mieć pod ręką kilka egzemplarzy oryginalnej książki Gary’ego napisanej dla par i być może książki Gary’ego i dr. Rossa Campbella, która pomaga rodzicom odkryć język miłości ich dziecka.

Dla specjalistów

Poprzednio powiedziałem: „Poznaj samego siebie”. Ale także: „Poznaj swoją kadrę”. Jeśli jesteś specjalistą i pracujesz z różnymi klasami, upewnij się, że znasz swoich

nauczycieli, i przygotuj ich do włączenia się do pracy. Często nauczyciele pomagają mi w klasie odgrywać scenki, które pokazują sposoby okazywania lub otrzymywania miłości. To nie jest program nauczania, w którym nauczyciele powinni być nieobecni podczas prezentacji (patrz rozdział o badaniach). Ten materiał dotyczy WSZYSTKICH. Nauczyciele będą odwoływać się do niego, pracując z uczniami na co dzień. Nie będzie to rzecz trudna do wykonania. Po prostu będą się do tego naturalnie odwoływać. Jeśli nie ma ich w sali, gdy prowadzisz zajęcia lub wykorzystujesz czas lekcji jako przygotowanie do zajęć, to wiele ich ominie. Ponadto rodzice będą mieli mnóstwo pytań do nich, a oni będą potrafili im udzielić dobrych odpowiedzi. Co więcej, działa to również w drugą stronę, wpływając na zasady obowiązujące w szkole, zatem nauczyciele będą chcieli być obecni również z tego powodu. Dla nich ważne będzie, że kluczowe kwestie zostały poruszone w ich klasie przed wystąpieniem jakiegoś ewentualnego incydentu. Zdarzają się sytuacje, w których uczniowie źle się zachowują lub łamią zasady szkolne. Możliwość sprawdzenia ich listy obecności i potwierdzenia, że byli obecni na lekcjach, pomaga ukierunkować rozmowę na to, czego się nauczyli, a nie na to, co zrobili źle. Wykorzystanie lekcji jako punktu wyjścia do rozmowy będzie stanowiło dobry początek długiej drogi do skorygowania niewłaściwych zachowań.

Dzięki za przestrzeganie zasad!

Prezentowanie przykładów, które są przeciwieństwem języków miłości, z pewnością ucieszy różnych pracowników szkoły. Pozwól mi wyjaśnić, co mam na myśli. Wcześniej powiedziałem, że ten materiał może być wykorzystany jako program nauczania (stały) lub jako materiał pomocniczy. Oto jak to działa w uproszczeniu. Wszystkie pięć języków miłości to pozytywne sposoby okazywania i otrzymywania miłości. Większość czasu podczas lekcji skupiamy się na pozytywach lub na tym, „co powinieneś robić”, w przeciwieństwie do tego, „czego nie powinieneś robić”. Jednak w każdej lekcji są również przykłady przeciwne do tematu lekcji, dla porównania/kontrastu. To właśnie one są często wymagane przez praktycznie wszystkie władze szkolne w jakimś momencie roku szkolnego. Obszary te są zazwyczaj uwzględniane w celu utrzymania bezpieczeństwa w szkole i wypełnienia zobowiązań wynikających z prawa. Lekcje języków miłości są przez to niezwykle przydatne dla szkół. Obejmują one wymagane obszary podstawy programowej, jednocześnie skupiając się na pozytywnych rzeczach, które uczniowie powinni robić. W ciągu zaledwie kilku krótkich tygodni, przy minimalnym nakładzie czasu, wszystkie te zagadnienia są przynajmniej raz dogłębnie omówione. Obszary, które mam na myśli, jako element podstawy programowej, to na przykład: nękanie, wykluczenie, zastraszanie, przynoszenie do szkoły nielegalnych lub nieodpowiednich przedmiotów, manipulacja i niebezpieczny dotyk, wykorzystywanie dzieci. Wszystkie te tematy mieszczą się w kategorii „bezpieczeństwo osobiste”. Materiał programu w szczególny sposób porusza kwestie bezpieczeństwa osobistego podczas każdej z lekcji. Pamiętaj, jak na studiach uczyli cię, że porównanie/kontrast to wyższy poziom myślenia niż prawda/fałsz? Ucząc metodą porównawczą/kontrastową, przedstawiś zarówno pozytywne strony języków miłości (co

robić), jak i negatywne (czego nie robić). Kiedy nauczyciel prezentuje metodę porównania/kontrastu, uczniowie mają przed sobą obie strony. Obraz jest o wiele bardziej przejrzysty i uczniowie lepiej go przyswajają.

Chodzi nam przede wszystkim o relacje! Języki miłości skupiają się na pozytywach i „co robić”, a nie na negatywach. Kiedy uczniowie zaczną stosować języki miłości w swoim życiu, nie będą postępować w niebezpieczny sposób. Uczniowie będą wiedzieli, co robić i jak się zachowywać w swoich relacjach z innymi. To im zostanie na całe życie, nie tylko w szkole.

ISTOTNE DETALE

Wprowadzenie lekcji pięciu języków miłości na początku roku szkolnego jest dobrym pomysłem, ponieważ lekcje te zostały stworzone w celu budowania więzi (przeczytaj rozdział o badaniach dotyczących więzi). Zazwyczaj prowadzę program języków miłości przez sześć do ośmiu tygodni. Aby naprawdę dokładnie pochylić się nad tematem, siedem jest idealne. Jest to szczególnie zasadne w przypadku twojego pierwszego podejścia. Jestem pewien, że znajdą się tacy, którzy chcieliby uczyć tych lekcji, ale mogą być bardzo ograniczeni w liczbie dostępnych dla nich dni. Mój sposób myślenia jest taki, że lepiej jest uczyć tego materiału, niż nie uczyć. Lekcje mogłyby być przeprowadzone ciągiem w mniej więcej siedem dni, ale wtedy musiałoby to być w trakcie jakiegoś obozu, wyjazdu, specjalnego kursu. Lekcje te zostały napisane z myślą o nauczycielach, którzy pracują aktywnie w środowisku szkolnym i chcą wygospodarować czas, aby przeprowadzić je zgodnie z projektem. Ci z was, którzy pracują w innych środowiskach, np. na obozach letnich, z łatwością dostosują lekcje do swoich potrzeb.

Ta książka i program nauczania zostały napisane w taki sposób, że lekcje są krótkie i konkretne. Nie chcę, aby nauczyciele musieli przedzierać się przez strony jakiegoś bełkotu. Każdy rozdział i lekcja zostały zaprojektowane tak, aby były wartościowe i efektywne. Lekcje rzadko są dłuższe niż czterdzieści pięć minut, często są krótsze. Wyjątkami są siódma i ósma lekcja. Obie z nich mogą wymagać sześćdziesięciu minut ze względu na intensywność, konieczną aktywność uczniów i charakter informacji. W rozdziale 7 zasugerowałem podzielenie lekcji na dwie części. To, oczywiście, oznaczałoby potrzebę przeznaczenia na to kolejnego dnia. Musisz zdecydować, co będzie dla ciebie najlepsze, po przeczytaniu materiału.

Każdy rozdział rozpoczyna się od wprowadzenia. Wstęp zawiera informacje, które są istotne dla planu lekcji. We wstępie znajdziesz informacje ogólne, znaczenie danego języka miłości, filozofię edukacyjną oraz, w niektórych przypadkach, pułapki, których należy unikać. Czytając wstęp, możesz podkreślić kluczowe punkty lub pomysły. Wprowadzenie da ci podstawę do zrozumienia, która wyjaśni, jak lekcja ma przebiegać. Dla każdej lekcji przewidziane są dwa style scenariuszy. Pierwszy plan lekcji jest napisany **pogrubioną** czcionką. W większości przypadków można dosłownie usiąść z uczniami i przeczytać go słowo w słowo. W scenariuszu znajdują się słowa (*kursywą w nawiasie*), które pojawiają się

po pytaniu i dają odpowiedź lub wskazówki do działania, które musi być wykonane. Czasami po pytaniu występuje zapis (*pytanie retoryczne*) w nawiasie; oznacza to po prostu to, co sugeruje: pytanie jest zadawane w celu sprowokowania myśli. Inne słowa znajdują się w [nawiasie kwadratowym]. Słowa w takich nawiasach zawierają pomysły lub myśli, które przydadzą się prowadzącemu, ale niekoniecznie wymagają podjęcia jakichkolwiek działań.

Posiadanie scenariuszy lekcji przed sobą wiele ułatwia. Daje ci możliwość przeczytania rzeczywistych słów, których użyłem podczas nauczania lekcji wiele razy. Jak wspomniałem wcześniej, możesz czytać uczniom te scenariusze słowo w słowo i będzie to działać, ale nie sugeruję takiego podejścia. Zalecam raczej, aby przeczytać scenariusz lekcji kilka razy, dobrze wczuć się w lekcję i użyć skróconego planu lekcji. Czytanie scenariusza lekcji jest możliwe, ale ogranicza spontaniczność i nie brzmi wiarygodnie. Chociaż wierzę, że są sytuacje, w których naprawdę należy czytać scenariusz lekcji i nie używać innego formatu.

Scenariusze lekcji to doskonałe, bezpośrednie instrukcje. Dzięki nim uczniowie i prowadzący koncentrują się na osiągnięciu celów. Oto kilka sytuacji, w których scenariusz lekcji może być bardzo korzystny:

1. Kiedy trzeba stosować bezpośrednie instrukcje, by się nie pogubić.
2. Kiedy nie było wystarczająco dużo czasu na przygotowanie.
3. Kiedy nie czujesz się komfortowo z informacjami i obawiasz się, że możesz przegapić kluczowe punkty.
4. Kiedy dopiero zaczynasz przygodę z edukacją, nie jesteś nauczycielem w ogóle, lub czujesz, że jesteś w stanie prowadzić lekcje ze scenariuszem tak, jakby to były twoje własne słowa.

Drugi format scenariusza lekcji to styl skrócony. Skrócony scenariusz lekcji jest zgodny ze scenariuszem lekcji, podkreślając kluczowe punkty i podając wskazówki. Każdy punkt jest kolejno ponumerowany i skorelowany z akapitem w scenariuszu lekcji.

Na przykład numery 1, 2, 3 i 4 mogą być wymienione na początku scenariusza lekcji, wskazując, że punkty te znajdują się w pierwszym akapicie scenariusza. Scenariusz lekcji może być wykorzystany do przedstawienia kluczowych punktów, w których potrzebnych jest więcej wyjaśnień.

Oba rodzaje scenariuszy lekcji zostały napisane z uwzględnieniem sześciu głównych elementów:

1. Cel (który obejmuje cele dla uczniów);
2. Wprowadzenie;
3. Wskazówki dla trenera;
4. Lekcja/Prezentacja;
5. Zamknięcie;
6. Zadania do wykonania samodzielnie.

Reasumując, najlepszym sposobem nauczania tych lekcji jest:

1. Przeczytaj dokładnie każdy wstęp do rozdziału, podkreślając kluczowe punkty i myśli.
2. Przeczytaj wcześniej scenariusz lekcji kilka razy, aby zorientować się w jej przebiegu, zwracając szczególną uwagę na (odpowiedzi) i (wskazówki).
3. Przeczytaj sekcję „Kluczowe wnioski”, której zawartość doda głębi scenariuszowi lekcji po jego przeczytaniu i zrozumieniu.
4. Przeczytaj „Z sali lekcyjnej” w poszukiwaniu inspiracji.
5. Wykorzystaj skrócony scenariusz lekcji do prowadzenia zajęć. Wstaw własne historie, procedury szkolne i pomysły.

Karty Pracy są ważnym elementem lekcji i utrwalają koncepcje w głowach uczniów. Różnorodność wskazówek, pytań itp. pozwoli na głębsze zrozumienie i nadanie większego znaczenia lekcjom. Na opracowanie i wdrożenie Kart Pracy poświęcono wiele czasu i badań.

Pozostałe rozdziały dostarczają równie ważnych materiałów. W rozdziale 9 znajdziesz informacje o tym, jak wykorzystać dane, które są rezultatem pracy na lekcjach. Każda osoba ma unikalne potrzeby związane z tym materiałem. Na przykład doradcy będą z niego korzystać, gdy dziecko zgłosi się po pomoc. Pielęgniarka szkolna wykorzysta te informacje, aby pomóc w leczeniu dziecka, które często odwiedza jej gabinet. Nauczyciele wykorzystają te informacje, aby zmotywować klasę i zbudować relacje z uczniami, a pozostali pracownicy użyją ich do oceny klimatu swojej szkoły, rozwiązywania problemów z zachowaniem w sposób pozytywny i będą mogli udokumentować, że do bezpieczeństwa w szkole podchodzą w sposób gruntowny.

ROZDZIAŁ 2

Zapoznanie z językami miłości

WPROWADZENIE

Jak już wspomniałem, przyszedłem do klasy czwartej, aby przeprowadzić moją pierwszą w życiu lekcję języków miłości. Byłem bardziej podekscytowany, niż zdenerwowany, rozpoczynając tę przygodę. Pierwszą rzeczą, którą powiedziałem im, było: „Dzisiaj będziemy rozmawiać o MIŁOŚCI”. Pomyślałem, że niewielki szok zwiększy ich świadomość i dostroi do ważnego przekazu, jaki dla nich miałem. Jedna rzecz była pewna – to rzeczywiście zwiększyło ich świadomość i uważność na temat miłości.

Z jęków i stękań słyszanych w klasie, gdy te słowa wydobyły się z moich ust, wynikało, że jestem w jakiejś zagrodzie! Było „uuuu” i „błeeee”, i szyderstwa, i chichy. Stałem w milczeniu, aż w końcu dało się słyszeć nerwowy śmiech. Docierało do nich... że on mówi poważnie! Niektórzy by stwierdzili, że jestem żartownisiem i oczywiście dlatego wprowadziłem temat w ten sposób. (Niektórzy mówią, że pomysłowy, ale to już innym pozostawię ocenę).

Gdy ucichły śmiechy i pogaduszki, ktoś zadał pytanie: „Czy mamy się uczyć o miłości?”. Gdy padło to pytanie, wiedziałem, że jesteśmy w domu. Klasa milczała i czekała na odpowiedź na to błyskotliwe pytanie. „Cóż, to zależy od tego, co uważacie za definicję miłości. Jak myślisz, jak ona brzmi?” Ten czwartoklasista (chłopiec, mogę dodać) zaczął się nieporadnie plątać, odpowiadając, aż ktoś ruszył z odsieczą i powiedział to, co wielu myślało: „Czy nie chodzi o całowanie i takie tam, jak chłopak z dziewczyną?”. Teraz była moja szansa, żeby ich zaskoczyć. „Jak wielu z was myśli, że przyszedłbym tu, żeby uczyć was o tym, jak się umawiać na randki? Dać wam jakieś dobre rady na temat «chodzenia» z kimś?”. Cała klasa śmiała się z tego absurdu. Wtedy inny uczeń zadał kluczowe pytanie: „W takim razie jaka jest definicja miłości?”.

„Ach!” – powiedziałem. „Cieszę się, że pytasz”. Przystąpiłem do opowiadania im o tym, że miłość to czasownik, słowo działania. To, co mogli pierwotnie uważać za miłość, było

w rzeczywistości „romansem”. Jest to rzeczywiście bardzo duża różnica i, co nie dziwi, pojęcia te są mylone przez większość dzieci i wielu dorosłych.

Pozwólcie, że w tym momencie zrobię przerwę i przypomnę, że to właśnie to pomieszanie romansu i miłości spowodowało taki problem w społeczeństwie. Na przykład wiele osób, które z natury stronią od romansów, skłonnych może być do odrzucenia również miłości, postrzegając obie sprawy jako tylko garść „banatów”. Tego typu myśli, które utrzymują się u każdego z nas, są regularnie wzmacniane przez różnego rodzaju media i stanowią pierwszą przeszkodę dla właściwego zrozumienia, jak okazywać i otrzymywać miłość. Kiedy już pomożemy komuś zrozumieć różnicę między romansem a pięcioma językami miłości, drzwi otworzą się szeroko, a znaczenie słowa „miłość” będzie oczywiste. Skoro o tym mowa, naprawdę ważne jest, abyśmy wyjaśnili te różnice naszym uczniom, by mogli zacząć stosować miłość w praktyce.

WAŻNE, BY PAMIĘTAĆ

Poniższa lekcja języka miłości może być prowadzona oddzielnie lub możesz zdecydować się na poprowadzenie bezpośrednio po niej lekcji słowa afirmacji (rozdział 3). Choć nie została ona połączona z tą lekcją, aby zadbać o jasne zrozumienie dotyczące celów, jakie stoją za całym programem.

LEKCJA 1

Prawdziwe znaczenie „miłości” (SCENARIUSZ)

CEL:

Uczniowie zrozumieją, że każdy z języków miłości jest unikalny i wiąże się z konkretnym działaniem. W szczególności uczniowie stworzą roboczą definicję słowa „miłość”, w takim znaczeniu, w jakim jest ono używane w tych lekcjach (tzn. jest to „czasownik” lub „słowo działania”). Ponadto uczniowie zrozumieją, że istnieje różnica między miłością a romansem.

Na tablicy zapiszcie cele:

1. Potrafię zdefiniować słowo „miłość” tak, jak jest ono używane na tych lekcjach.
2. Potrafię opisać różnicę między miłością a romansem.

(Poproś uczniów, aby przez trzydzieści sekund porozmawiali ze sobą o tym, czego ich zdaniem będą się dzisiaj uczyć).

WSKAZÓWKI DLA TRENERA:

Trener: „Dzisiaj będę was uczyć o miłości” (poczekaj na reakcje uczniów). Powiedz: „**Jaka jest wasza definicja miłości?**”.

Klasy 1–2, kontynuuj tutaj:

Lekcja 1.0, Klasy 1–2, #1

Niech uczniowie narysują obrazek i/lub napiszą swoją odpowiedź. Pamiętaj, że te lekcje zostały zaprojektowane tak, aby uczniowie mogli pisać więcej lub mniej w zależności od ich umiejętności i poziomu klasy. Poproś uczniów, aby podzielili się odpowiedziami z sąsiadem, a następnie poproś ochotników o podzielenie się z klasą.

LEKCJA 1

Prawdziwe znaczenie „miłości”

(SKRÓCONY PLAN LEKCJI)

CEL:

Uczniowie zrozumieją, że każdy z języków miłości jest unikalny i wiąże się z konkretnym działaniem. W szczególności uczniowie stworzą roboczą definicję słowa „miłość”, w takim znaczeniu, w jakim jest ono używane podczas tych lekcji (tzn. jest to „czasownik” lub „słowo działania”). Ponadto uczniowie zrozumieją, że istnieje różnica między miłością a romansem.

Na tablicy zapiszcie cele:

1. Potrafię zdefiniować słowo „miłość” tak, jak jest ono używane na tych lekcjach.
2. Potrafię opisać różnicę między miłością a romansem.

(Poproś uczniów, aby przez trzydzieści sekund porozmawiali ze sobą o tym, czego ich zdaniem będą się dzisiaj uczyć).

WSKAZÓWKI DLA TRENERA:

1. „Dzisiaj nauczę Was o miłości”.
2. Zapytaj uczniów o ich definicję.
 - **Karta Pracy**
[Lekcja 1.0, Klasy 1-2 i 5-8, #1].
3. Wyraźnie zaznacz, że nie jesteś tam po to, aby uczyć o tym, jak się umawiać na randki itp.
4. Poinformuj ich, że będziesz uczył ich czegoś, co mogą wykorzystać do końca życia.

KP: Lekcja 1.0, Klasy 1-2, #1

Imię _____ Data _____ LEKCJA 1.0

PRAWDZIWE ZNACZENIE „MIŁOŚCI”

Zaczynamy!

1. Narysuj siebie z rodziną, kiedy robicie coś, co powoduje, że czujesz się naprawdę kochany/a.

Wyjaśnij w kilku słowach, DLACZEGO w ten sposób czujesz się kochany/a:

Klasy 5–8, kontynuuj tutaj:

Lekcja 1.0, Klasy 5–8, #1

„Proszę odpowiedzieć na pytanie nr 1 w waszej Karcie Pracy”. Poproś uczniów, aby po zakończeniu podzielili się swoimi odpowiedziami. Nie jest konieczne, żeby wskazywać od razu te, które dotyczą miłości lub romansu. Zrobisz to za chwilę, gdy zaczniesz część dydaktyczną/prezentacyjną.

(Wybierz kilka odpowiedzi). [Niemal gwarantowane jest, że wiele odpowiedzi będzie dotyczyło romansu].

Zapytaj uczniów: „Czy myślicie, że jestem tutaj, aby nauczyć was, jak lepiej umawiać się na randki? Jak znaleźć chłopaka lub dziewczynę? (Śmieć się z uczniami, jeśli to stosowne). Mogę was zapewnić, że nie jestem tutaj, aby uczyć was o randkowaniu. Mam jednak zamiar przeprowadzić z wami siedem lekcji w ciągu najbliższych siedmiu tygodni, które zmienią wasze życie na zawsze. Te lekcje dadzą wam doskonały wgląd w siebie i innych. To, czego was nauczę, może być wykorzystane przez resztę waszego życia. Brzmi dobrze?” (Pytanie retoryczne).

LEKCJA/PREZENTACJA:

(Napisz na tablicy słowo „miłość”. Wyjaśnij uczniom, że słowo „miłość” [ang. love] może być użyte w zdaniach na wiele różnych sposobów (rzeczownik, przymiotnik itp.). Podaj kilka przykładów. Powiedz im, że na wszystkich lekcjach, które będziesz prowadził, miłość będzie używana jako czasownik lub słowo działania. Postaw kreskę po słowie „miłość”, które wcześniej napisałeś na tablicy, i napisz: „czasownik/słowo działania”). Powiedz: „Na wszystkich lekcjach, które prowadzę, kiedy usłyszycie słowo «miłość», chcę, abyście od razu pomyśleli, że jest to słowo działania i będziecie robić coś dla kogoś. Jest to ważne, ponieważ moje lekcje uczą was, jak okazywać i otrzymywać miłość. Teraz porozmawiajmy o różnicy między miłością a romansem”.

KP: Lekcja 1.0, Klasy 5–8, #1

Imię _____

Data _____

LEKCJA 1.0

PRAWDZIWE ZNACZENIE „MIŁOŚCI”

Zacznijmy!

1. Jaka jest twoja osobista definicja miłości?

(Napisz kilka zdań lub pojedynczych słów).

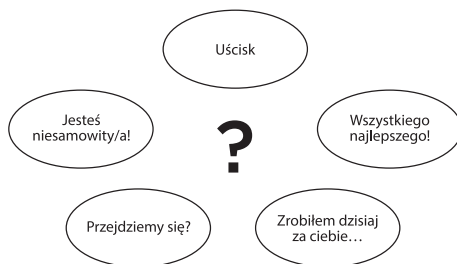
W definicji, którą stworzyłeś/aś, używasz czasowników, rzeczowników czy przymiotników? (zaznacz)

CZASOWNIK

RZECZOWNIK

PRZYMIOTNIK

2. Co sprawia, że czujesz się kochany/a? Odpowiedz szybko, bez zbytecznego zastanawiania się. (Przeczytaj poniższe słowa i zaznacz dwa z nich; poprowadź linię od każdego z tych dwóch słów do znaku zapytania).

Klasy 5–8

patrz s. 214

LEKCJA/PREZENTACJA:

1. Napisz na białej tablicy słowo „miłość”.
2. Wyjaśnij, na jakie różne sposoby można użyć słowa „miłość” (*rzeczownik, czasownik itp.*).
3. Powiedz im, że będziecie używać słowa „miłość” jako słowa akcji.
4. Rozpocznij dyskusję na temat różnicy między miłością a romansem.
 - Karta Pracy [Lekcja 1.0, Klasy 5–8, #2]
 - Karta Pracy [Lekcja 1.0, Klasy 3–4, #1]
5. Omów fakt, że istnieje pięć podstawowych sposobów, w jaki ludzie czują się kochani.
 - Karta Pracy [Lekcja 1.0, Klasy 3–4, #2]

(Wyjaśnij uczniom, że zazwyczaj ludzie czują się nieswojo, słysząc słowo „miłość”, ponieważ kiedy słyszą to słowo, przypomina im ono „zauroczenie”. Często ludzie myślą, że miłość musi być tylko „fizyczna”, ponieważ w telewizji widzieli ludzi całujących się i trzymających za ręce. Przecież oni są w sobie „zakochani”).

Powiedz: „Ilu z was rzeczywiście widziało takie rzeczy? A jak słowo „miłość” jest używane w zdaniu „Są zakochani” [They are in love – dosł. są w miłości – przyp. tłum.]? (rzeczownik) Ale jak my go używamy? (czasownik) Widzicie więc, że istnieje duża różnica pomiędzy tym, czego będziemy się uczyć, a tym, co mogliście zobaczyć w telewizji lub jak inni ludzie używali tego słowa. Rzeczy, które widzicie w telewizji, są tym, co zwykle nazywamy romansem. I jest to coś zupełnie innego od naszej definicji miłości. To właśnie czyni te lekcje tak fascynującymi. Zamierzam pokazać wam inny sposób patrzenia na słowo „miłość” i jak można je wykorzystać, aby uczynić życie ludzi, w tym własne, o wiele lepszym. Dobrze, więc pozwólcie, że zadam wam następane pytanie: „Co sprawia, że czujesz się kochany?”.

Klasy 5–8, kontynuuj tutaj:

Lekcja 1.0, Klasy 5–8, #2

„Proszę czytać po cichu razem ze mną, podczas gdy ja czytam wskazówki z ćwiczenia nr 2”. Przeczytaj wskazówki i poproś uczniów o wykonanie ćwiczenia. Gdy skończą, poproś ich, aby zwrócili się do kolegi lub koleżanki i wyjaśnili, dlaczego wybrali właśnie te dwa słowa. Mogą nie wiedzieć, ale to nic nie szkodzi. Ćwiczenie to ma na celu skłonienie ich do myślenia o tym, dlaczego dokonali wyboru, a następnie powiązanie ich wyborów z językami miłości w trakcie lekcji. Skup się na otwartej dyskusji i wiedz, że istnieje wiele sposobów na interpretację tych słów. Na przykład „Wszystkiego najlepszego!” może sprawić, że ktoś poczuje się dobrze, ponieważ został doceniony przez przyjaciela miłymi słowami lub może to budzić skojarzenie z chwilą, kiedy dostaje prezent. Zachęcaj do myślenia w odniesieniu do pierwotnego pytania: „Co sprawia, że czujesz się kochany?”.

(Jeśli uczniowie nie mają żadnych odpowiedzi, zachęć ich. Szukasz odpowiedzi typu: „Kiedy moja mama ścieli mi łóżko” lub „Mój tata bawi się ze mną”). Następnie zapytaj: „Czy uważasz, że wszyscy ludzie czują się kochani w ten sam sposób?”.

Klasy 3–4, kontynuuj tutaj:

Lekcja 1.0, Klasy 3–4, #1

„Proszę odpowiedzieć na pytanie nr 1 na swojej Karcie Pracy”. Daj uczniom szansę na napisanie swoich odpowiedzi. Poproś, aby podzielili się tym, co napisali, z innym uczniem, a następnie poproś kilku ochotników, aby podzielili się z klasą swoimi odpowiedziami.

KP: Lekcja 1.0, Klasy 5–8, #2

Imię _____ Data _____ LEKCJA 1.0

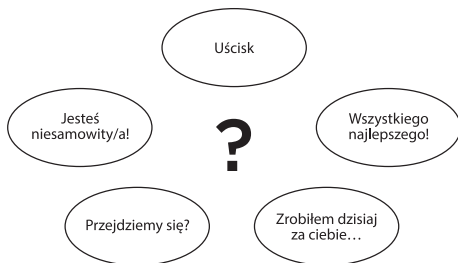
PRAWDZIWE ZNACZENIE „MIŁOŚCI”**Zaczynamy!**

1. **Jaka jest twoja osobista definicja miłości?**
(Napisz kilka zdań lub pojedynczych słów).

W definicji, którą stworzyłeś/aś, używasz czasowników, rzeczowników czy przymiotników? (zaznacz)

CZASOWNIK RZECZOWNIK PRZYMIOTNIK

2. **Co sprawia, że czujesz się kochany/a?** Odpowiedz szybko, bez zbytecznego zastanawiania się. (Przeczytaj poniższe słowa i zaznacz dwa z nich; poprowadź linię od każdego z tych dwóch słów do znaku zapytania).

Klasy 5–8

patrz s. 214

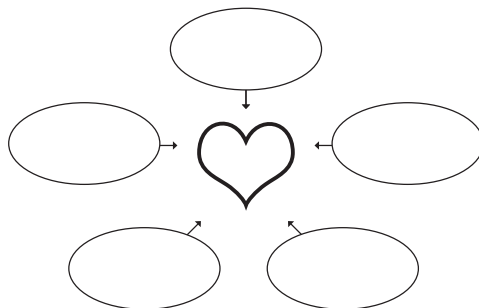
KP: Lekcja 1.0, Klasy 3–4, #1

Imię _____ Data _____ LEKCJA 1.0

PRAWDZIWE ZNACZENIE „MIŁOŚCI”**Zaczynamy!**

1. **Czy myślisz, że wszyscy ludzie czują się kochani w podobny sposób?**
(Opisz w paru zdaniach, dlaczego tak lub dlaczego nie).

2. **Kto sprawia, że czujesz się naprawdę kochany/a?** (W pustych miejscach wpisz imiona pięciu osób, które potrafią rzeczywiście sprawić, że czujesz się kochany/a. Jeśli nie przychodzi ci do głowy aż pięć, napisz tyle, ile chcesz).

Klasy 3–4

patrz s. 204

(Poproś uczniów o odpowiedź i wyjaśnij, dlaczego lub dlaczego nie. Oczywiście odpowiedź brzmi: nie, nie wszyscy ludzie czują się kochani w ten sam sposób).

Następnie powiedz: „**Macie absolutną rację. Nie wszyscy ludzie czują się kochani w ten sam sposób. W rzeczywistości istnieje pięć podstawowych sposobów, dzięki którym ludzie czują się kochani, a dwa z tych pięciu to sposoby, dzięki którym większość ludzi, w tym każde z was, czuje się najbardziej kochana. Te dwa z pięciu mogą być różne dla każdego. Zaś ogólnie te pięć sposobów kochania ludzi nazywamy «językami miłości».** (Napisz „Języki miłości” na tablicy.) W ciągu następnych sześciu tygodni jednym z waszych zadań będzie dowiedzenie się, które dwa sprawiają, że czujecie się kochani. W czasie, gdy będziecie starali się rozgryźć swoje dwa języki miłości, nauczycie się o wszystkich pięciu, aby móc lepiej zrozumieć, co sprawia, że inni ludzie czują się kochani. W międzyczasie pomyślcie sobie: „Kto sprawia, że czuję się kochany?”

Klasy 3–4, kontynuuj tutaj:

Lekcja 1.0, Klasy 3–4, #2

Poproś uczniów, aby napisali imiona pięciu osób, dzięki którym czują się naprawdę kochani. Jeśli nie potrafią wymienić pięciu osób, nie szkodzi. Niektóre dzieci naprawdę nie mają zbyt wielu kochających je osób i jest to świetne miejsce dla ciebie lub doradcy, aby odkryć większą potrzebę w życiu tego dziecka. Brak wystarczającej liczby osób w życiu ucznia, które by go kochały, stwarza różnego rodzaju problemy.

„**Czasami próbujemy kochać ludzi w języku, którego nie rozumiemy, a to wcale nie sprawia, że czują się kochani. Myślimy, że skoro my lubimy być kochani w określony sposób, to wszyscy muszą lubić być kochani w ten sam sposób. Ale jak już wiecie, nie każdy czuje się kochany w ten sam sposób. Kiedy już zorientujesz się, co sprawia, że ludzie czują się kochani, możesz naprawdę być dla nich lepszym przyjacielem. Za każdym razem, gdy się spotkamy, będę was uczył o jednym z języków miłości, więc będziecie musieli poczekać do następnego razu, aby dowiedzieć się, jaki jest ten pierwszy”.**

KP: Lekcja 1.0, Klasy 3–4, #2

Imię _____

Data _____

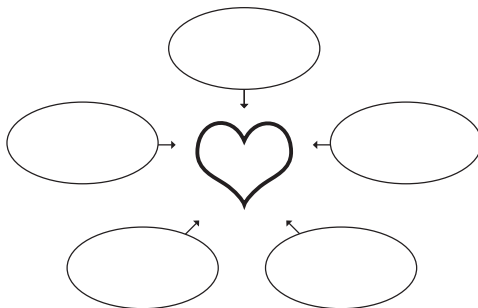
LEKCJA 1.0

PRAWDZIWE ZNACZENIE „MIŁOŚCI”

Zacznijmy!

1. **Czy myślisz, że wszyscy ludzie czują się kochani w podobny sposób?**
(Opisz w paru zdaniach, dlaczego tak lub dlaczego nie).

2. **Kto sprawia, że czujesz się naprawdę kochany/a?** (W pustych miejscach wpisz imiona pięciu osób, które potrafią rzeczywiście sprawić, że czujesz się kochany/a. Jeśli nie przychodzi ci do głowy aż pięć, napisz tyle, ile chcesz).

Klasy 3–4

patrz s. 204

ZAMKNIĘCIE:

1. Poproś uczniów, aby trzymali kciuki w górę lub w dół, jeśli zgadzają się, że słowo „miłość” będzie użyte jako czasownik/słowo działania. (*Kciuki powinny być w górze na znak zgody, że będzie ono użyte jako czasownik/słowo działania.*)
2. Poproś kilku uczniów, aby podzielili się z klasą różnicą między miłością a romanssem w odniesieniu do lekcji, które zamierzasz przeprowadzić. (*Miłość jest słowem działania, co oznacza, że będziemy robić coś dla kogoś, w przeciwieństwie do romansu, który jest tym, co czujemy w stosunku do kogoś.*)
3. Poproś klasę, aby trzymała w górze ręce i wskazywała palcami, ile jest podstawowych sposobów kochania ludzi (*pięć*).
4. Poproś uczniów, aby powtórzyli cel nauki na białej tablicy i przedyskutowali, jak dobrze się go nauczyli.

ZAMKNIĘCIE:

1. Poproś uczniów, aby trzymali kciuki w górę lub w dół, jeśli zgadzają się, że słowo „miłość” będzie użyte jako czasownik/słowo działania. *(Kciuki powinny być w górze na znak zgody, że będzie ono użyte jako czasownik/słowo działania).*
2. Poproś kilku uczniów, aby podzielili się z klasą różnicą między miłością a romanssem w odniesieniu do lekcji, które zamierzasz przeprowadzić. *(Miłość jest słowem działania, które oznacza, że będziemy robić coś dla kogoś, w przeciwieństwie do romansu, który jest tym, co czujemy w stosunku do kogoś).*
3. Poproś klasę, aby trzymała w górze ręce i wskazywała palcami, na ile podstawowych sposobów zamierzasz nauczyć ją kochać ludzi *(pięć)*.
4. Poproś uczniów, aby powtórzyli cel nauki na białej tablicy i przedyskutowali, jak dobrze się go nauczyli.

KLASY
1-2

Odkrywanie pięciu języków miłości w szkole

„Doświadczenie odmieniające życie!”

Słowa afirmacji

Wspólny czas

Uczynki

Prezenty

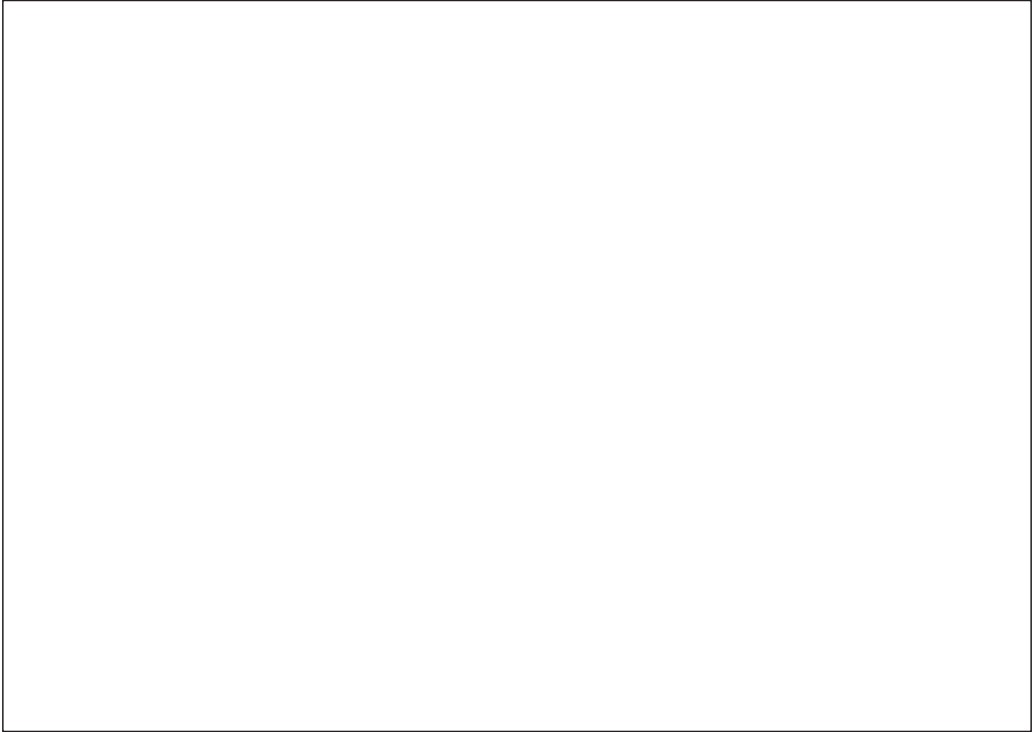

Dotyk

PRAWDZIWE ZNACZENIE „MIŁOŚCI”

Zacznijmy!

1. Narysuj siebie z rodziną, kiedy robicie coś, co powoduje, że czujesz się naprawdę kochany/a.

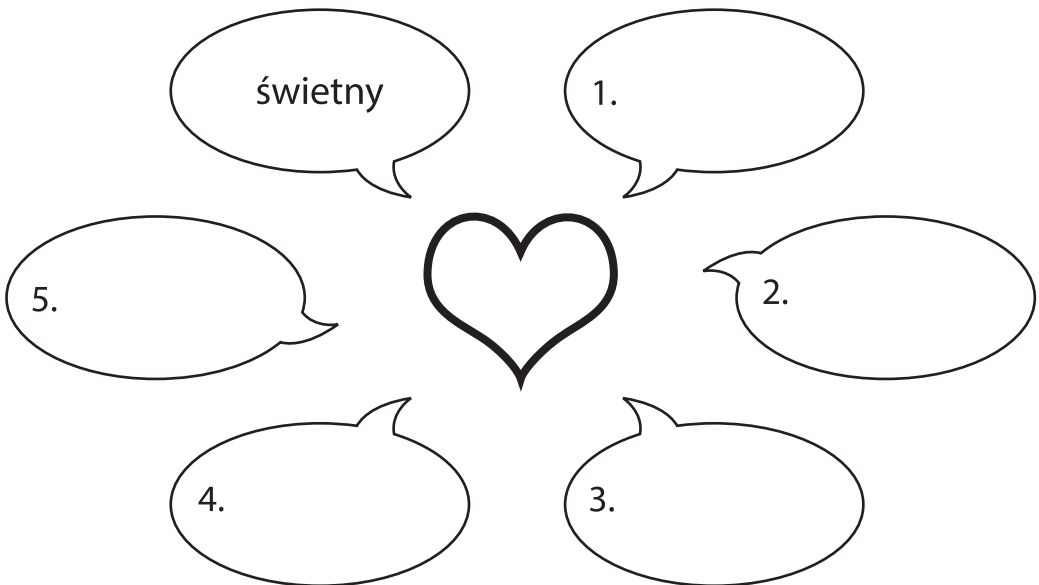
Wyjaśnij w kilku słowach, DLACZEGO w ten sposób czujesz się kochany/a:

SŁOWA AFIRMACJI

- czuję się kochany/a
- miło mi

1. **Słowa afirmacji** to szczerze słowa, wypowiedziane lub napisane, które sprawiają, że ktoś poczuje się dobrze, podbudowany lub wręcz kochany. Pomyśl o pięciu słowach, których możesz użyć, zwracając się do kogoś, aby właśnie tak mógł się poczuć. Jeden przykład już został podany.

Użyj każdego z powyższych słów do stworzenia afirmującego zdania.

Przykład: Jesteś **świetnym** przyjacielem!

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____